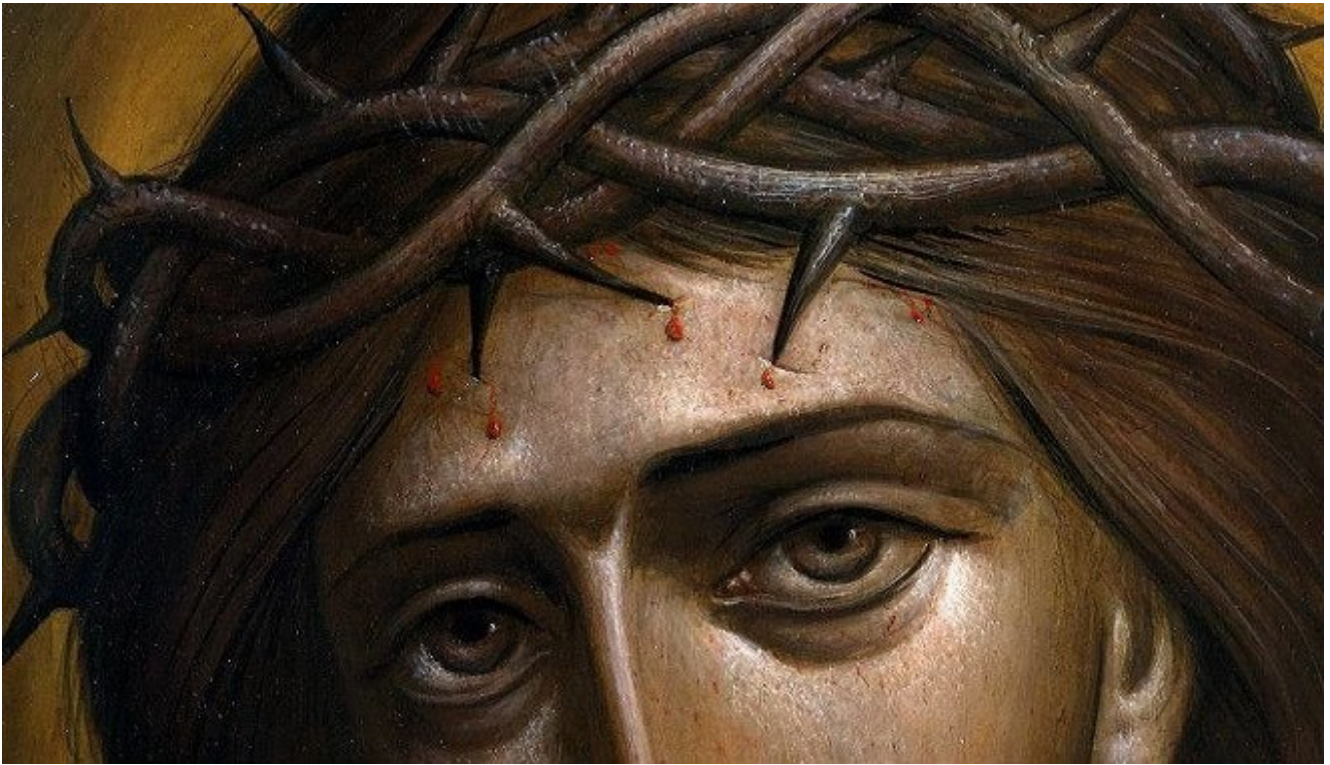

Τα Πάθη του Χριστού στην Καινή Διαθήκη και την Λειτουργική Παράδοση

Πολιτισμός / Κινηματογράφος

Αριστέα Ρίζου, Εκπαιδευτικός Θεατρολόγος

Οι βιβλικές πηγές των Παθών του Χριστού:

Η λέξη «Ευαγγέλιο», γνωστή από την αρχαία ελληνική γλώσσα, εμπεριέχει την έννοια της χαρμόσυνης αγγελίας. Στην Καινή Διαθήκη ειδικότερα, ο όρος με τη θετική του χροιά σχετίζεται με τη Σταύρωση του Ιησού Χριστού, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την Ανάστασή Του, που συνιστά τη νίκη απέναντι στο θάνατο, το κακό και την αμαρτία, με την οπτική προς τα Έσχατα, τη μέλλουσα Βασιλεία του Θεού.

Γι' αυτό το κήρυγμα του Ιησού και της Εκκλησίας εμπεριέχει τον όρο αυτόν, μάλιστα δε είθισται να σημαίνει και τα βιβλία που περιγράφουν αυτά τα γεγονότα. Με αυτόν τον τρόπο οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς των πρώτων αιώνων εννοούν είτε ολόκληρο το μήνυμα της Καινής Διαθήκης, είτε γενικότερα τα τέσσερα Ευαγγέλια^[1]. Οι συγγραφείς των Ευαγγελίων παραθέτουν τα γεγονότα της Σωτηρίας της Ανθρωπότητας, αλλά επιπροσθέτως, κατά τον Ι. Καραβιδόπουλο,

προτίθενται να ερμηνεύσουν θεολογικά και να μεταδώσουν διά του βιώματός τους το χριστιανικό μήνυμα[2].

Προκειμένου να γίνει αντιληπτό το περιεχόμενο και οι ιστορικές καιερμηνευτικές αστοχίες των επιλεγόμενων προς μελέτη ταινιών, αλλά και να ευοδωθεί η προσπάθεια για ανασκευή της πιθανής, ανακριβούς θεολογικής ερμηνείας του εκάστοτε δημιουργού, όπως επίσης και να διαπιστωθεί ή όχι μια πλησιέστερη προσέγγιση των σκηνοθετών στο κείμενο των Ευαγγελίων, είναι απαραίτητο να εντρυφήσουμε στα ακριβή, βασικά γεγονότα των Παθών του Χριστού, όπως περιγράφονται στα Ευαγγέλια από τους συγγραφείς, να εντοπίσουμε κοινά σημεία και διαφορές και να επιχειρήσουμε ίσως, να ερμηνεύσουμε κάποια συμβολικά στοιχεία που προκύπτουν από τη μελέτη. Το πρώτο λοιπόν σημαντικό γεγονός, από το οποίο ορμώμενοι θα περιγράψουμε τα συμβάντα και τα πρόσωπα που το πλαισιώνουν λίγο πριν οδηγηθεί ο Κύριος στα Άχραντα Πάθη Του είναι η μυράλειψη του Χριστού από μια γυναίκα.

Η μυράλειψη της πόρνης γυναίκας περιγράφεται πρώιμα στο Λουκά πολύ πριν από το Πάθος. Ο Ευαγγελιστής περιγράφει τη σκηνή στην οικία ενός Φαρισαίου, του Σίμωνος, στην οποία ο Ιησούς εκλήθη για δείπνο. Εκεί εμφανίζεται μια αμαρτωλή γυναίκα που έφερε αγγείο από αλάβαστρο με μύρο. Στάθηκε πίσω, κοντά στα πόδια Του, βρέχοντάς τα με τα δάκρυα της και σφουγγίζοντας τα με τα μαλλιά της. Στη συνέχεια, φιλούσε τα πόδια του Ιησού με ευλάβεια και τα άλειψε με μύρο. Ο

Φαρισαίος σκέφθηκε ότι αν ο Ιησούς ήταν προφήτης θα γνώριζε για τις αμαρτίες της γυναίκας αυτής. Κατά το Λουκά, όμως, ο Ιησούς αντιλήφθηκε τη σκέψη του και του ανέφερε ένα παράδειγμα σχετικά με τους δύο οφειλέτες των πενήντα και των πεντακοσίων δηναρίων αντίστοιχα, των οποίων το χρέος χάρισε ο δανειστής τους, ρωτώντας στη συνέχεια το Σίμωνα για το ποιος από τους δυο τελικά θα τον αγαπήσει περισσότερο. Εκείνος του απάντησε ότι το λογικό είναι να τον αγαπήσει περισσότερο, ο οφειλέτης του μεγαλύτερου χρέος, με τον Χριστό να απαντά ότι έκρινε σωστά. Σε αυτό το σημείο, ο Κύριος τονίζει τη διαφορά της συμπεριφοράς μεταξύ των δύο προσώπων προς Εκείνον, καθώς η γυναίκα, αν και είναι αμαρτωλή, έκανε όλα όσα δεν έπραξε ο Σίμων προς τον φιλοξενούμενό, του, χρησιμοποιώντας μάλιστα για να τον τιμήσει πανάκριβο μύρο. Επειδή λοιπόν εκείνη «αγάπησε πολύ, συγχωρούνται οι αμαρτίες της, ενώ αυτός που του αφήνεται λίγο χρέος αγαπά λιγότερο. Ο Λουκάς συνεχίζει με τη συγχώρεση των αμαρτιών της γυναίκας από τον Ιησού, προκαλώντας παράλληλα την απορία των παρόντων και λέγοντας ότι η πίστη της την έχει σώσει, δίνοντας την εντολή να πορεύεται εν ειρήνη^[3].

Σε αντιδιαστολή, ο Ματθαίος και ο Μάρκος λίγο πριν από το Πάθος αναφέρονται σε μια γυναίκα αγνώστων λοιπών στοιχείων, η οποία μύρωσε τον Κύριο στη Βηθανία. Ειδικότερα, ο πρώτος Ευαγγελιστής τοποθετεί το συμβάν στη Βηθανία, κατά την επίσκεψη του Ιησού στην οικία του Σίμωνα του λεπρού. Εκεί εμφανίζεται μια γυναίκα, η οποία κρατά αγγείο από αλάβαστρο με ακριβό μύρο, περιχύνοντάς το στην κεφαλή του Ιησού. Στον Ματθαίο οι Μαθητές φέρονται να αγανακτούν για την σπατάλη, διότι κατά την άποψή τους οι πτωχοί θα ωφελούνταν από την πώληση του βαρύτιμου μύρου. Η απάντηση του Ιησού προς τους μαθητές είναι πως δεν πρέπει να την μαλώνουν, καθώς η γυναίκα του έκανε καλό, διότι οι πτωχοί θα

υπάρχουν πάντοτε, ενώ Εκείνον δεν θα τον έχουν πάντοτε μαζί τους. Επιπλέον, ο Κύριος αναφέρει ότι η μυράλειψη της γυναίκας στο σώμα Του, τον προετοίμασε για την ταφή και η πράξη της θα διαλαληθεί σε όλο τον κόσμο, όπου κι αν κηρυχθεί το Ευαγγέλιο[4].

Όσον αφορά στον δεύτερο Ευαγγελιστή Μάρκο η περιγραφή κινείται στο ίδιο πλαίσιο, αναφέρεται στον ίδιο τόπο και χρόνο, κρατώντας τα παρόντα πρόσωπα σταθερά, όπως ο Ματθαίος, εξαιρώντας το πολύτιμο μύρο που η άγνωστη χύνει στην κεφαλή του Ιησού και περιγράφοντας επακριβώς την αξία της πράξεως της γυναίκας, δίχως να αναφέρεται στα δάκρυα ή στα μαλλιά της. Και στο ευαγγέλιο αυτό, ο Κύριος επαναφέρει στην τάξη τους μαθητές που την αποπήραν, λέγοντας ότι όποτε επιθυμούν δύνανται να διαπράξουν φιλανθρωπικό έργο προς τους πτωχούς, ενώ δεν θα έχουν πάντοτε τον ίδιο μαζί τους. Επίσης, και ο Μάρκος, όπως ο Ματθαίος σημειώνει το λόγο του Χριστού για τη γυναίκα που πρόλαβε να μυρώσει το Σώμα Του ως προετοιμασία Ταφής, γεγονός που θα καταστήσει τη μνήμη της αλησμόνητη[5].

Ύστερα, ο Ιωάννης αναφέρεται σε εκείνες τις ημέρες και στον τόπο της Βηθανίας, αλλά και στην από ευγνωμοσύνη μυράλειψη του Κυρίου από την αδερφή του αναστηθέντα Λαζάρου. Επεξηγηματικά, ο Ιωάννης λέει ότι πριν από την εορτή του Πάσχα ήλθε ο Ιησούς στη Βηθανία και ήγειρε εκ νεκρών το Λάζαρο. Μάλιστα, ο Λάζαρος και οι αδελφές του ήταν παρόντες στο δείπνο που παρέθεσε προς τιμήν του Ιησού. Ήταν δε η Μαρία εκείνη που επιμελήθηκε να αγοράσει τον ευωδιαστό μύρο και να αλείψει τα πόδια του Ιησού, χρησιμοποιώντας και τα μαλλιά της για να τα καθαρίσει. Στο Ευαγγέλιο αυτό αντιδρά για το αντίτιμο του μύρου ο Ιούδας ο λεγόμενος «Ισκαριώτης», τον οποίο ο Ευαγγελιστής χαρακτηρίζει ως κλέφτη για να τονίσει ότι δεν ενδιαφέρεται για τους πτωχούς, αλλά για το κέρδος που θα αποκόμιζε από την πώληση του μύρου. Του είπε, λοιπόν ο Χριστός να αφήσει τη γυναίκα ήσυχη, διότι το μύρο αυτό το διατηρεί για την ημέρα ταφής του και κατόπιν κλείνει το Λόγο Του με το προαναφερόμενο μοτίβο των άλλων Ευαγγελίων, ότι δηλαδή δεν θα Τον έχουν πάντοτε οι μαθητές κοντά τους, όπως τους πτωχούς[6].

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

[1] Ι. Καραβιδόπουλος, *Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη*, εκδ. Πουρνάρα,

Θεσσαλονίκη, 1980, σ. 53.

[\[2\]](#)Οπ.π., σελ. 55.

[\[3\]](#)Λκ 7:36-48. Βλέπε επίσης, Καραβιδόπουλος Ιωάννης, *Προβλήματα των περί του Πάθους του Χριστού διηγήσεων των Συνοπτικών Ευαγγελιστών*, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, 1974.

[\[4\]](#)Μτ 26:6-13. Βλέπε και Χατζηβασιλειάδη-Κασσελούρη Ελένη, *Η διήγηση της μυράλειψης του Ιησού στα Ευαγγέλια*, Επίκεντρο, 2006.

[\[5\]](#)Μκ 14:3-9. Βλέπε επίσης, Καραβιδόπουλος Ιωάννης, *Το κατά Μάρκον Ευαγγέλιο*, στη σειρά, *Ερμηνεία Καινής Διαθήκης*, Πουρνάρας, Θεσσαλονίκη, 1988.

[\[6\]](#)Ιω 12:1-8.

<https://bit.ly/2XWRS8Z>